

TAFLEN GWYBODAETH

Cam-drin yn y cartref

Mae Cartrefi Cymunedol Gwynedd (CCG) yn cydnabod pa mor ddifrifol yw achosion o gam-drin yn y cartref a'i effaith ddinistriol ar ddiodefwrwr a'u teuluoedd.

Ni fyddwn yn goddef cam-drin yn y cartref gan ein tenantiaid nag yn erbyn ein tenantiaid, rydym am amddiffyn y sawl sy'n dioddef cam-drin yn y cartref drwy eu cyfeirio at asiantaethau perthnasol a chynnig cyngor a chefnogaeth.

Ychydig o ffeithiau am gam-drin yn y cartref:

- Mae 2 ddynes yn cael eu lladd yng Nghymru a Lloegr bob wythnos gan eu partner neu gyn bartner
- Yn 2012/13 - cafodd 15 o ddynion eu lladd gan eu partner neu gyn bartner
- Ar gyfartaledd, bydd rhywun yn ymosod ar ddynes 35 o weithiau cyn iddi ffonio'r heddlu am y tro cyntaf
- Mae 1 o bob 4 dynes yn profi cam-drin yn y cartref yn ystod eu bywyd
- Mewn dros 50% o achosion o gam-drin yn y cartref yr ydym yn gwybod amdanynt, cafodd plant hefyd eu cam-drin yn uniongyrchol
- Yn y DU mae'r heddlu yn derbyn cwyn am gam-drin yn y cartref bob 60 eiliad

Mathau o gam-drin yn y cartref:

Mae cam-drin yn y cartref yn digwydd ar draws cymdeithas heb unrhyw gysylltiad ag oed, rhyw, hil, rhywioldeb, anabledd, dosbarth, ffordd o fyw na pa mor gefnog yw rhywun, a gall gynnwys y mathau canlynol o ymddygiad:

- Cam-drin corfforol
- Cam-drin rhywiol
- Cam-drin emosiynol a/neu gorfforol
- Cam-drin economaidd ac ariannol

- Ymddygiad gorfodol (e.e. anffurfio organau cenedlu benywod, priodas orfodol, trais ar sail anrhydedd)
- Stelcio ac aflonyddu
- Trais a cham driniaeth adoloesent at riant

Dangosyddion cam-drin

Does dim ffordd hawdd o wybod os yw rhywun yn cael eu cam-drin, ond dyma ambell beth i gadw llygad allan amdano:

- Bod ar wahân neu gilio rhag ffrindiau a theulu
- Canslo cynlluniau a gwneud esgusodion i beidio â threulio amser gyda ffrindiau
- Iselder neu bryder, llai hapus na beth oeddynt o'r blaen
- Newid math o ddillad a steil gwallt
- Newid mewn defnydd o wefannau rhwydweithio cymdeithasol - fel postio llai o ddiweddariadau, tynnu lluniau neu ddileu ffrindiau
- Ymddiheuro yn gyson am ymddygiad person

Bydd CCG yn:

- Ceisio ymdrin â phobl sy'n cael eu cam-drin yn y cartref mewn ffordd sensitif, cyfrinachol a chyson yn unol â'r Polisi Cam-drin yn y Cartref, deddfwriaeth berthnasol a chanllaw arfer da.
- Mewn rhai achosion, efallai y bydd CCG yn rhannu gwybodaeth gydag asiantaethau sy'n bartneriaid (er enghraifft Gwasanaethau Cymdeithasol, yr Heddlu, asiantaethau cefnogol eraill) yn enwedig os bydd swyddog CCG yn adnabod risg o niwed i blentyn neu oedolyn.
- Byddwn yn gweithio gyda unigolion a'u teuluoedd i geisio atal digartrefedd drwy ddarparu cyngor ar faterion tenantiaeth a'u cyfeirio at asiantaethau cefnogol perthnasol.

Yn parhau drosodd >>

CARTREFI CYMUNEDOL
GWYNEDD

TAFLEN GWYBODAETH

Cam-drin yn y cartref

Datrysiadau cyfreithiol

Mewn rhai achosion o gam-drin yn y cartref efallai y bydd CCG yn ystyried cymryd camau cyfreithiol yn erbyn y cyflawnwr. Gall y rhain gynnwys ceisio meddiant, gwaharddeb a gorchymyn eithrio. Bydd dioddefwyr cam-drin yn y cartref bob amser yn cael eu cynghori i ofyn am gyngor cyfreithiol annibynnol wrth ystyried yr opsiynau hyn.

Efallai y bydd dioddefwr cam-drin yn y cartref yn dymuno cymryd camau cyfreithiol eu hunain gyda chefnogaeth gan asiantaethau fel Cymorth i Ferched / Cynghorwyr Annibynnol Trais yn y Cartref . Gall datrysiadau o dan Ddeddf Cyfraith Teulu 1996 a Deddf Diogelwch rhag Aflonyddu 1997 gynnwys:

- Gorchymyn peidio ag ymyrryd
- Gorchymyn ataliaeth
- Gorchmynion meddiannaeth

Cyngor a chefnogaeth

Os ydych yn poeni am eich diogelwch chi neu ddiogelwch aelod o'ch teulu, ffrind neu gymydog efallai bydd yr asiantaethau a'r rhifau cyswllt canlynol o gymorth i chi:

**LLINELL GYMORTH CAMDRINIAETH YN Y CARTREF
CYMRU GYFAN
0808 80 10 800
www.allwaleshelpline.org.uk**

**CYMORTH I FERCHED
01248 679 052
www.bangorwomensaid.org**

**GWASANAETHAU TRAIS YN Y CARTREF
DE GWYNEDD
01766 830 878
www.degwynedd.co.uk**

**LLINELL GYMORTH TRAIS YN Y CARTREF
CENEDLAETHOL
0808 2000 247**

**BAWSO (Black Minority Ethnic Groups)
01978 355 818**

Am fwy o wybodaeth

Cysylltwch â ni ar **0300 123 8084** neu www.ccgwynedd.org am wybodaeth bellach neu gopi o'r Polisi Cam-drin yn y Cartref a/ neu Bolisi Diogelu Grwpiau Bregus a/ neu'r Daflen Gwybodaeth Diogelu Grwpiau Bregus.

Os hoffech gael y daflen hon mewn fformat gwahanol, fel llythrennau bras neu mewn iaith arall, cysylltwch â ni ar 0300 123 8084.

FACT SHEET

Domestic abuse

Cartrefi Cymunedol Gwynedd (CCG) recognises the seriousness of domestic abuse, and the devastating effects on victims and their families.

We will not tolerate domestic abuse by or against our tenants, and we will aim to protect sufferers of domestic abuse by sign posting to relevant agencies and offering advice and support.

Some facts about domestic abuse:

- 2 women are killed every week in England and Wales by a current or former partner
- In 2012 /13 – 15 men died at the hands of their partner or ex partner
- On average, a woman is assaulted 35 times before her first call to police
- 1 in 4 women experience domestic abuse over their lifetime
- In over 50% of known domestic abuse cases, children were also directly abused
- In the UK police receive a complaint of domestic violence every 60 seconds

Types of domestic abuse:

Domestic abuse occurs across society regardless of age, gender, race, sexuality, disability, class, lifestyle or wealth, and can involve the following types of behaviour.

- Physical abuse
- Sexual abuse
- Emotional and / or physical abuse
- Economic and financial abuse
- Coercive behaviour (e.g. female genital mutilation, forced marriage, honour based violence)
- Stalking and harassment
- Adolescent to parent violence and abuse (APVA)

Indicators of abuse

There's no easy way to know whether someone is a victim of abuse, but here are some signs that you can look out for:

- Isolation and withdrawal from friends and family
- Cancelling plans and making excuses not to spend time with friends
- Depression or anxiety, less happy than they used to be
- Changes in clothing and hairstyle
- Changes in use of social networking sites – such as posting fewer updates, removing photos or deleting friends
- Constantly apologising for a persons behaviour

CCG will:

- Aim to treat victims of domestic abuse in a sensitive, confidential and consistent way in accordance with our Domestic Abuse Policy, relevant legislation and guidance on best practice.
- In some cases CCG may share information with partner agencies (for example Social Services, Police, other supporting agencies), especially if a CCG officer identifies perceived risk of harm to a child or any adult.
- We will work with individuals and their families to try and prevent homelessness by providing advice on tenancy matters and sign posting or referring to relevant support agencies.

Continues >>

FACT SHEET

Domestic abuse**Legal remedies**

In some cases of domestic abuse CCG may consider legal action against the perpetrator. These can include eviction, injunctions and exclusion orders. Victims of domestic abuse would always be advised to seek independent legal advice when considering these options.

A victim of domestic abuse may wish to take his / her own legal action with support from other agencies such as Womens Aid / Independent Domestic Violence Advisors (IDVA). Remedies under the Family Law Act 1996 & Protection from Harassment Act 1997 may include:

- Non molestation order
- Restraining order
- Occupation order

Advice and support

If you are concerned about your own safety or the safety of a family member, friend or neighbour you may find the following agencies and contact numbers useful:

ALL WALES DOMESTIC ABUSE HELPLINE
0808 80 10 800
www.allwaleshelpline.org.uk

WOMENS AID
01248 679 052
www.bangorwomensaid.org

DE GWYNEDD DOMESTIC ABUSE SERVICE
01766 830 878
www.degwynedd.co.uk

NATIONAL DOMESTIC VIOLENCE HELPLINE
0808 2000 247

BAWSO (Black Minority Ethnic Groups)
01978 355 818

For more information

Contact us on **0300 123 8084** or www.ccgwynedd.org. for further information or a copy of our Domestic Abuse Policy and/ or Safeguarding Vulnerable Groups Policy and/ or the Safeguarding Vulnerable Groups Fact Sheet.

If you would like to receive this leaflet in a different format, such as Braille, large text or in another language, contact us on 0300 123 8084.

